

MAKRO GÖRÜŞ

Dış Ticaret

Aralık 2021

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

2021 Aralık'ta ithalat ihracattan hızlı artışını sürdürdü. Aralık ayında ihracat yıllık bazda %24,9 artışla 22,3 milyar dolar oldu. Aynı dönemde ithalat %29,9'u bulan artışla 29,1 milyar dolar seviyesine ulaştı. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler de Aralık'ta hem ihracatın hem de ithalatın güçlü arttığına işaret etti. Söz konusu dönemde aylık bazda ihracat %3,8, ithalat %13,6 arttı.

Aralık'ta ihracatın ithalatı karşılama oranı gerilerken, dış ticaret açığı hızlı genişledi. Aralık 2020'de %79,7 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2021'in aynı ayında %76,6'ya geriledi. Dış ticaret açığı ise 4,6 milyar dolardan 6,8 milyar dolara yükseldi. Altın ve enerji hariç ihracat %22,2 artarken, ithalatta artış %23,2 oldu. Böylece çekirdek dış ticaret dengesinde 589 milyon dolar açık oluştu. Altın dengesindeki iyileşmeden gelen katkı sürerken, ham petrol fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle hızlanan ithalat ve genişleyen enerji açığı toplam dış ticaret açığındaki artışın temel nedeni oldu. Aralık sonuçlarıyla birlikte yıl genelinde ihracat 2020 yılına göre %32,8 artışla 225,3 milyar dolara çıkarken, ithalat %23,6 artışla 271,4 milyar dolar oldu. Böylece dış ticaret açığı yıllık bazda %7,5 azalarak 46,1 milyar dolara geriledi.

Aralık'ta hem gelişmiş hem de gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracat yavaşladı. AB ekonomilerine yapılan ihracat Aralık ayında yıllık bazda %23,3 artarken, AB hariç Avrupa'ya yapılan ihracatta artış %22,6 olarak gerçekleşti. Kuzey Amerika'ya yapılan ihracatta yıllık bazda artış %40,1 ile yine görece yüksek kalırken, Asya'daki gelişmiş ekonomilere yapılan ihracatta karışık bir görünüm hakimdi. Yeni Zelanda ve Avustralya'ya yapılan ihracat oldukça sınırlı artarken, Kasım'daki daralmanın ardından Japonya'ya yapılan ihracatta toparlanma gözlemlendi. Bu dönemde gelişmekte olan ekonomilere yapılan ihracatın da ivme kaybettiği görüldü. Bazı küçük pazarlardaki hızlı ihracat artışlarına karşın Aralık ayında Kuzey Afrika ile Yakın ve Ortadoğu'ya yapılan ihracatta belirgin yavaşlama meydana geldi. Bu sonuçlarla Aralık'ta gelişmekte olan ekonomilerin toplamına yapılan ihracat %24,9, gelişmiş ekonomilere yapılan ihracat %24,8 arttı.

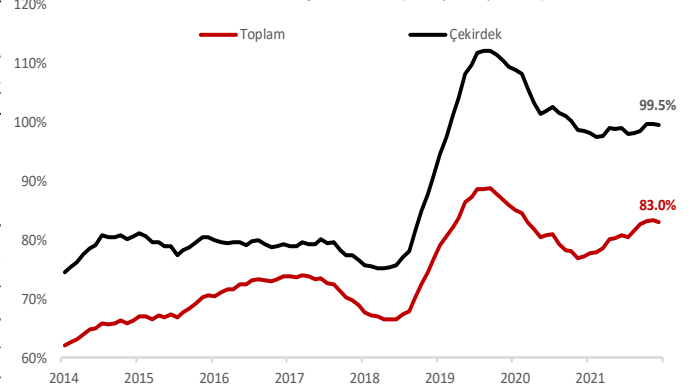
Aralık ayında ara malı ithalatında enerji faturası kaynaklı yüksek artışların sürdüğü görülürken, tüketim malları ithalatında daralma derinleşti. Toplam tüketim malı ithalatı Aralık'ta yıllık bazda %20,5 azalırken, alt bileşenler genele yayılan ivme kaybına işaret ederek iç talepteki yavaşlamayı teyit etti. Binek otomobil ithalatı Aralık'ta 2020'nin aynı ayına göre %48,3 azalırken, dayanıksız tüketim mallarında aynı dönemde %13,1 gerileme yaşandı. Aynı dönemde dayanıklı ve yarı dayanıklı tüketim malı ithalatı sırasıyla %4,8 ve %5,1 artışlarla son birkaç ayın en zayıf performansını ortaya koydular. Yatırım malları ithalatı bu dönemde yıllık bazda %11,7 artışla önceki üç aya göre daha güçlü bir görünüm sergiledi. Bununla birlikte, ara malı ithalatı Aralık'ta yıllık bazda %42,1 artış kaydederek hızlanmaya devam etti. Bu sonuçta enerji faturasındaki yüksek artış etkili oldu. Toplam enerji ithalatı %157,4 artarken, enerji hariç ara malı ithalatında artış %17,9 ile görece sınırlı kaldı.

Yıllık artış hızındaki yavaşlamaya karşın, ihracat aylık bazda yüksek oranda arttı ve genel olarak dış talebin gücünü koruduğunu teyit etti. Bununla birlikte, enerji ithalatındaki artış ithalat faturasını ve dolayısıyla toplam dış ticaret açığını artırdı. Ocak ayına ilişkin öncü veriler ihracat ve ithalatta yavaşlamanın sürmüş olabileceğini işaret ediyor. Kısa vadede güçlü ihracat artışına karşın enerji faturasının baskısıyla genişleyen dış ticaret açığı olgusunun devam edebileceğini düşünüyoruz. Orta vadede ihracatta artışların, Türkiye'nin ticaret ortaklarındaki toparlanmanın seyri ile uyumlu olarak daha makul bir hızda devam edeceğini tahmin ediyoruz. İthalatta ise çekirdek unsurlarda iç talepteki yavaşlama ile ivme kaybı görülebilecek olsa da enerji faturasının dış ticaret açığındaki iyileşmeyi sınırlayıcı bir unsur olacağını değerlendiriyoruz.

Temel Dış Ticaret İstatistikleri (Milyon Dolar)

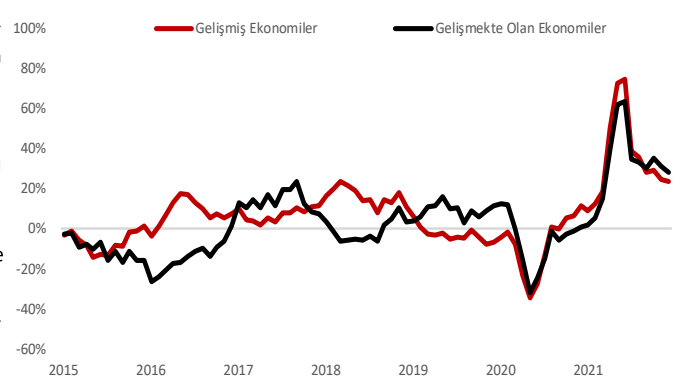
	Ara.20	Ara.21	Yıllık Değişim	Ocak-Aralık 2020	Ocak-Aralık 2021	Yıllık Değişim
İhracat	17,837	22,278	24.9%	169,638	225,291	32.8%
İthalat	22,387	29,070	29.9%	219,517	271,424	23.6%
İhracat/İthalat	79.7%	76.6%		77.3%	83.0%	
Toplam Dış Ticaret Dengesi	-4,550	-6,792	49.3%	-49,879	-46,133	-7.5%
Altın ve Enerji Hariç Denge	-333	-589	76.8%	-2,367	-974	-58.8%

İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (12-Aylık Toplamlar)

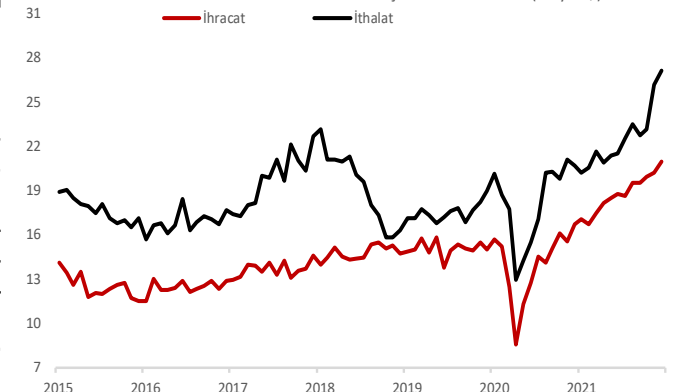
Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Toplam İhracatta Ülke Gruplarının Yıllık Değişimi (3 Aylık Ortalamalar)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış İhracat ve İthalat (Milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

(90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

